

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem Varia Ervditione Noviter evoluta

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Nimia credendi facilitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

nec templis ipsis parcitur. In tam miserabili strage partes suas luculenter egit Helena, à qua proditus Deiphobus maritus, naso, auribus, manibus foedè detruncatis, dirissimè interfectus est ab Ulysse & Menelao. Ipsa nocentior etiam quàm Sinon, eà nocte, qua equus erat inductus in urbem, religionem simulat, Orgia Bacchi celebrat, Trojānarum mulierum chorum circa machinam ducit: inter saltationes & cantus vibrantur in orbem lampades ardentes, mutuòque per manus traduntur: quò luminum indicio Græci ex arce, quam jam tenebant, evocati, subito irrupere, omniàque confusa cæde implere. Adeò parùm erat teterrimæ mœchæ, suis ignibus ingentem belli flammam excitasse, nisi summa cum perfidia, ac nefario religionis prætextu, pereunti Troia, præfica facem præferret, tristissimùmque rogam accenderet. De ea loquentem apud inferos Deiphobum Maro inducit 6. Æneid.

Cùm fatalis equus saltu super ardua venit
Pergama, & armatum peditem gravis attulit alvo:
Illa chorum simulans, evantes orgia circum
Ducebat Phrygias: flammam media ipsa tenebat
Ingentem, & summa Danaos ex arce vocabat.

Ethica.

I. (a) Suis in versibus repetit sæpiùs Homerus ἢ δόλω, ἢε βίβη seu *dolo*, seu *vi*. Quibus verbis strategemata seu vaframenta militaria commendat. Quippe non rarò caudà vulpinà est impetrandum, quod vis leonis præstare nequivit. Nec fortitudini tantùm virtutisque bellicæ ac virium robori, sed solerti etiam Ducum fallaciæ atque machinis locus relinquitur, quibus aut gravissima vitetur offensio: aut sine damno paretur victoria. Veteri dicto non *Iura* tantùm, sed etiam *bella & vi-Ethica* sunt vigilantibus. Prudentissimè ab Iphicrate, præclaro Atheniensium duce, pronuntiatum: gravissimam esse notam imperitiæ ac tarditatis militaris, dicere: *non putavi*. Et Val. Max. *Turpe est in re militari dicere: non putabam*. Cadit hoc in Trojanos, de quibus proverbium: *Serò sapiunt Phryges*, postquam scilicet in urbem inductus est equus ille fatalis. Si mica in illis providentiæ, *Laocoonem*, & *Cassandram* vatem audissent monentem: *Equo ne credite Teucris*: in lignea alvo clandestinæ latent insidiæ. Et verò subeuntem cum exitiali machina cladem potuissent, si mens non læva fuisset, in ipso portarum limine advertere & excludere. Poëta canit.

(a) *Incauta credulitas.*

----- quater ipso in limine portæ.

Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.

Nam quid illa restitatio, nisi omen venturi mali? quid armorum frepitus, nisi præfagium calamitatis? Qui ab Ulyssæ toties delusi, quid nisi fraudes debuissent suspicari? Et fictas Sinonidis lacrimas quis non deprehendisset, si cogitasset hominem & Græcum, & Græcâ fide præditum ultro capiendum se obtulisse, insidiosis & ex arte compositis verbis misericordiam captasse? Et cum ex uno sæpe discantur omnes, quid ni ex omnibus discerent unum, perfidum, perjurium, fraudulentum, fallacem, aliud simulantem, aliud agentem: nebulonem ad utrumque paratum, sive fallendum, sive moriendum? Nihil est enim formidolosius hoc hominum genere, si aperta virtute agendum sit; nihil contra audacius, cum sperant per fraudes sibi aliquid ex sententia futurum. Sed prævaluit prudentiæ stulta credulitas. Nam quod avidè speratur, citò creditur, & longis suspiriis expiatur. Si latebras equi scrutati fuissent:

Trojâque nunc stares, Priamique arx alta maneres.

Maxima culpa penes vulgus fuit, quod rarò sentit cum sapientibus, in quo, juxta Ciceronem pro Plancio, non est consilium, non ratio, non discrimen, non diligentia. Bellua multorum capitum, sed nullius cerebri

Scinditur incertum studia in contraria vulgus.

Hoc consultore, quid nisi stolidi, temeraria, damnosa consilia proveniant? si sapuissent, timere debuissent *Danaos & dona ferentes*. Hinc in adagio, *Danaum munerâ*, accipienti perniciofa.

II. (b) Sinon ut nequius deciperet, scelere religionem prætexuit; mentitus est, Equum illum divinâ Palladis arte ædificatum, Palladi consecratum, votò à Græcis nuncupatò. Quid fraudulentius? Fecit idem Helena, dum in honorem Bacchi simulatas, revera in exitium Trojæ ferales choreas duxit. Successum uterque dolus sacrilegus, apud animos superstitione imbutos habuit. Hinc omnes.

Ducendum ad sedes simulacrum, orandâque Divæ
Numina conclamavit.

Verissimè Curt. lib. 4. Nulla res efficacius multitudinem regit, quam superstitio: alioquin impotens, sava, mutabilis, ubi vana religione capta est, melius vatibus, quam ducibus suis parat. Et Liv. lib. 39. Nihil in speciem fallacius, quam prava religio, ubi Deorum Numen præ-

N n n

renditur

(b) *Prætextus religionis.*